

ZAPISNIK

sa 28. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 08. juna 2018. godine

Sjednica Odbora je počela u 14 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik Suad Numanović, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Maja Bakrač, Mićo Orlandić, Nedžad Drešević i Halil Duković.

Sjednici Odbora je, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovala poslanica Ana Nikolić, kao zamjena poslanika Miodraga Radunovića.

Sjednici Odbora prisustvovali su: Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja, Danijela Šuković, načelnica Direkcije za poslove zaštite i zdravlja na radu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Sead Šahman, savjetnik u kabinetu ministra rada i socijalnog staranja.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

- 1. PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI I ZDRAVLJU NA RADU I**
- 2. TEKUĆA PITANJA**

PRVA TAČKA

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Suad Numanović, podsjetio je da je važeći Zakon o zaštiti i zdravlju na radu Skupština Crne Gore usvojila 2014. godine. Osnovni razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu su, prije svega, zahtjevi i potrebe za usaglašavanjem zakonodavstva Crne Gore sa pravnom tekovinom evropske unije i konvencijama i preporukama Međunarodne organizacije

rada, kao i ostalim izvorima međunarodnog prava, što predstavlja jedan od uslova za pristupanje Evropskoj uniji. Novina koja se uvodi ovim predlogom zakona je uvođenja instituta koordinatora, odnosno obaveza za investitora da angažuje koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu kako u fazi pripreme projekta tako i u fazi izvođenja radova. Predlogom zakona su predložene i mjere za zaštitu i zdravlje na radu. Ono što sigurno neće predstavljati biznis barijeru, naglasio je Numanović, je činjenica da troškovi za polaganje stručnog ispita za koordinatore ne padaju na teret poslodavca, već da iste snose sami koordinatori, odnosno sva lica koja ispunjavaju uslove propisane ovim predlogom zakona. Na kraju, Numanović je naveo, da u predloženom zakonu postoje kaznene odredbe za prekršaje kako investitora tako i koordinatora u obje faze.

Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja, rekao je da je ovaj zakon predviđen Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2018 – 2020. godinu i da je Programom rada Vlade, za ovu godinu, predviđeno da se predloži Skupštini na usvajanje u II kvartalu tekuće godine. Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu su zahtjevi i potrebe za usklađivanjem sa relevantnim evropskim propisima iz ove oblasti, ponajviše sa Direktivom 89 Savjeta Evrope i Direktivom Evropskog parlamenta broj 92. Objie pomenute direktive se odnose na mjere koje treba preduzeti kako bi se poboljšala sigurnost i zaštita na radu, s tim što se Direktiva Evropskog parlamenta konkretno odnosi na mjere koje treba preduzeti na pokretnim gradilištima, kojih je u Crnoj Gori sve više, naveo je ministar Purišić. Osim što su u tekstu zakona integrisane već pomenute direktive, izmjene i dopune donose i niz tehničkih i suštinskih izmjena. Purišić je rekao da je suština Zakona uvođenje koordinatora za zaštitu i zdravlje na radu u fazi izrade projekta i u fazi izvođenja radova, čija je uloga veoma važna, jer na pokretnim gradilištima često učestvuje više izvođača radova, čiji rad treba koordinisati na pravi način. Posebno je bitno imati u vidu da je svaki izostanak adekvatnih mjera zaštite na radu veoma skup, istakao je Purišić. Na osnovu podataka koje je naveo, više od 2,8 miliona ljudi strada na radu na godišnjem nivou. Svake godine ima više od 374 miliona povreda na radu i bolesti povezanih sa radom koje, često, kasnije rezultiraju smrću. Preduzeća u EU izgube oko 143 miliona radnih sati zbog povreda na radu. Troškovi vezani za povrede na radu kreću se od 3% do 6% BDP-a u pojedinim nacionalnim ekonomijama u zemljama EU. Što se tiče Crne Gore, koja je za prošlu godinu imala procijenjeni BDP oko 4,2 milijarde eura, učešće ovih troškova u BDP-u, od procijenjenih 4%, što je okvirno cifra od 170 miliona eura, predstavlja veliki trošak za ekonomiju zemlje. Fond za zdravstveno osiguranje Crne Gore u 2016. godini registrovao je 720 povreda na radu, dok je u 2017. godini broj registrovanih povreda bio 847. Ovi podaci pokazuju da postoji trend uvećanja broja povreda na radu, od oko 18%, što je dobar razlog za unapređenje zakonodavstva i njegovu pravu primijenu u ovoj oblasti, naveo je Purišić. U toku 2017. godine desilo se 27 povreda na radu, od čega je bilo pet sa smrtnim ishodom i 22 teške povrede. U 2018. godini, do sada, od ukupno 10 povreda na radu, pet su sa smrtnim ishodom, pet teških povreda i dvije kolektivne povrede na radu. Ministarstvo rada i socijalnog

staranja planira da, zajedno sa Ministarstvom zdravlja i Ministarstvom saobraćaja, sprovede dvije inicijative u okviru kojih bi se obišla otvorena gradilišta u zemlji, kako bi pružili određenu edukaciju zaposlenima u toj oblasti, zaključio je Purišić.

Član Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Halil Duković postavio je pitanje predstavniku predlagača zakona da li su do sada postojali koordinatori za zaštitu i zdravlje na radu u praktičnoj primijeni ovog zakona.

Danijela Šuković, načelnica Direkcije za poslove zaštite i zdravlja na radu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja rekla je da veliki investitori u zemlji već sprovedu Direktivu 92/57, koja se odnosi na privremena i povremena gradilišta. Takođe navela je da se prvi put uvode termini koordinatora u fazi izrade projekta i koordinatora u fazi izvođenja radova, jer je Crna Gora u obavezi, po Programu pristupanja Evropskoj Uniji, Akcionom planu za poglavlje 19 i Programu rada Vlade, da implementira već pomenute direktive.

Član Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Halil Duković zatražio je pojašnjenje vezano za usklađivanje obaveza sa propisima iz predloženog zakona, koje imaju koordinatori, a odnose se na polaganje stručnog ispita i potrebnog radnog staža.

Danijela Šuković, načelnica Direkcije za poslove zaštite i zdravlja na radu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja rekla je da je u Predlogu zakona navedeno da će se podzakonski akti, koji se odnose na ovaj zakon, donijeti u roku od šest mjeseci kao i da je ostavljen prelazni rok, od godinu dana, kako bi poslodavci prilagodili svoje poslovanje ovom zakonu. Šuković je navela da je Crna Gora u obavezi, shodno svim planovima i Programu pristupanja EU, da u III kvartalu donese pravilnik koji se odnosi na polaganje stručnog ispita za koordinate. Ovim predlogom zakona predviđeni su uslovi koje treba da ispunjavaju koordinatori u fazi izrade projekta i koordinatori u fazi izvođenja radova. Naime, koordinatori u fazi izrade projekta su u obavezi da ispunjavaju sve uslove propisane Zakonom o planiranju i izgradnji objekata, a tiču se izrade tehničke dokumentacije, kao i da imaju položen stručni ispit iz oblasti zaštite i zdravlja na radu i ispit za obavljanje poslova koordinatora u fazi izrade projekta. Napravljen je jedan izuzetak, a to je da uslove, za koordinatora u fazi izrade projekta, ispunjava lice koje ima visoku stručnu spremu tehničko-tehnološkog smjera, tri godine radnog iskustva u struci i položena već pomenuta dva stručna ispita. Isti uslovi su propisani i za koordinate u fazi izvođenja radova, s tim što je za ovu fazu neophodno da ispunjavaju uslove propisane Zakonom o planiranju i izgradnji objekata, a koji se odnose na građevinski sektor. Predlogom zakona su definisani i uslovi za oslobađanje od polaganja stručnog ispita. Šuković je istakla uvjerenje da će primijena ovoga zakona biti adekvatna, što je omogućeno u komunikaciji sa velikim investitorima i poslodavcima, kroz rad radne grupe.

Član Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Mićo Orlandić postavio je pitanje predstavnicima predlagača zakona, da li je neophodno da se uslovi koordinacije i saradnje na gradilištima propisuju zakonom. Takođe, pitao je da li je neophodno da se stvaraju dodatni troškovi prilikom izrade projektno tehničke dokumentacije i izvođenja radova, kao i da li je svim ovim propisanim uslovima mjesto u ovom zakonu, ili su oni trebali biti propisani Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata.

Danijela Šuković, načelnica Direkcije za poslove zaštite i zdravlja na radu u Ministarstvu rada i socijalnog staranja, rekla je da je osnovni razlog implementacije Direktive 92/57 u ovaj zakon taj što je, Uredbom o organizaciji i načinu rada državne uprave, definisano da poslove koji se odnose na zaštitu i zdravlje na radu vrši Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Šuković je navela da su, u saradnji sa kolegama iz Ministarstva održivog razvoja i turizma, usaglasili da ova direktiva treba da se nalazi u predloženom zakonu zato što, i po postojećem zakonu, investitor ima obavezu da vrši reviziju, odnosno ocjenjuje tehničku dokumentaciju koja se izrađuje. Što se tiče troškova, naglasila je da su jedini troškovi oni predviđeni za polaganje stručnog ispita, i da oni padaju na teret pojedinca koji polaže ispit, i da nisu obaveza investitora i poslodavca. Proširena je obaveza investitora, u vidu imenovanja koordinatora, ali je Ministarstvo, na zahtjev socijalnih partnera, preciziralo da to lice bude iz reda zaposlenih kod poslodavca, kako investitore i poslodavce ne bi izlagali dodatnim troškovima. Prema podacima Uprave za inspekcijske poslove, u 2018. godini prijavljeno je 31 gradilište koje ima 2 ili više izvođača radova. Broj koordinatora, koji treba da se odrede za ta gradilišta, ne predstavlja veliku cifru u odnosu na posao koji će se, na taj način, završiti i u odnosu na benefite ovog propisa, zaključila je Šuković.

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Suad Numanović, naglasio je da se radi o dobrom Predlogu zakona, ali da je posebno bitna kvalitetna primjena istog. Ono što treba da brine sve relevantne subjekte u ovoj oblasti jesu smrtni slučajevi koji se dešavaju na gradilištima, istako je Numanović. Jedan broj lica angažovanih na gradilištima nalazi se u takozvanoj „sivoj zoni“, što pokreće pitanje obaveze poslodavca, tj. koje je zakonske mjere isti dužan da preduzme kako bi se obeštetila porodica lica koje je zadobilo povredu na radu ili smrtno stradalo na radu. Numanović je rekao da je ovaj komentar više sugestija, ne samo za Ministarstvo rada i socijalnog staranja, već i za sve ostale relevante subjekte u oblasti, kako bi se suzbili slučajevi angažovanja lica u „sivoj zoni“.

Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja, rekao je da već godinama unazad se, u ovoj oblasti, zapošljava veći je broj lica iz inostranstva nego iz Crne Gore. Za prošlu godinu postoji podatak koji govori da je više od 60% tih lica ostalo neregistrovano kod nadležnih institucija, u smislu adekvatnog socijalnog osiguranja, prijave kod Poreske uprave itd. Ovakve pojave ostavljaju posledice na budžet zemlje, koji ostaje zaknut za ono što ga sleduje, naveo je Purišić. Takođe, istakao je da problem predstavlja i to što ta lica nemaju regulisana prava,

kao što je pravo na penziju i ostale beneficije koje im pripadaju. Purišić je rekao još i to da je problem što se veliki broj tih lica registruje na najnižu cijenu rada.

Predstavnici predlagača zakona saglasili su se sa amandmanom Odbora pa isti, shodno Članu 150 stav 3 poslovnika Skupštine Crne Gore, postaje sastavni dio ovog predloga zakona i o njemu Skupština posebno ne odlučuje.

Odbor je, u ovom Predlogu zakona konstatovao određene pravno - tehničke greške i predložio njihovu korekciju.

Predstavnici predlagača zakona saglasili su se sa predloženim korekcijama.

Na osnovu rezultata glasanja (šest glasova „za“), Odbor je podržao Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti i zdravlju na radu i predložio Skupštini da ga usvoji.

Za izvjestioca Odbora, na sjednici Skupštine, određen je poslanik Mićo Orlandić, član Odbora.

DRUGA TAČKA

Tekuća pitanja

Odbor je u okviru tačke tekuća pitanja usvojio zapisnik, sa zaključcima, sa zajedničke sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje, Odbora za politički sistem, pravosuđe i upravu i Odbora za rodnu ravnopravnost, održane na temu „Zaštita i podrška ženama žrtvama nasilja i žrtvama nasilja u porodici“, 23. februara 2018. godine. Na sjednici je realizovano konsultativno saslušanje ministra rada i socijalnog staranja Kemala Purišića, ministra unutrašnjih poslova Mevludina Nuhodžića i ministra zdravlja Kenana Hrapovića.

Sjednica Odbora je završena u 14 sati i 35 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
Suad Numanović